

Vodič za online radionice

Online radionice odvijaju se redovito u dogovoreno vrijeme putem videokonferencija i alata za praćenje uživo. *Online* radionica sjajan je način da nastavite zajedno učiti do idućeg sastanka uživo u Code Clubu ili CoderDojou.

Ovaj smo vodič razvili na temelju iskustava i povratnih informacija članova zajednice te ćemo oga nastaviti ažurirati po potrebi.

Bez obzira na to imate li u svom klubu troje učenika ili trideset, **vi ste osoba koja ih najbolje poznaje**. Iskustvo svakog kluba jedinstveno je, pa vas stoga potičemo da ovaj vodič prilagodite svom klubu.

Ako ste pronašli alat ili pristup koji dobro funkcionira za održavanje *online* radionica, slobodno ga podijelite s nama. S nama možete stupiti u kontakt putem sljedećih e-mail adresa:

- Code Club: support@codeclub.org
- CoderDojo: info@coderdojo.com

Pet ključnih koraka za uspješno održavanje *online* radionica:

1. Sigurnost i zaštita
2. Kako odabrati odgovarajući *online* alat
3. Sigurnost i zaštita podataka
4. Komunikacija s mladima, roditeljima i volonterima
5. Dizajniranje vlastite radionice

1. Sigurnost i zaštita

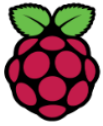
Kroz sve aktivnosti koje Raspberry Pi Foundation podržava, beskompromisno se zalažemo za očuvanje sigurnosti. Vjerujemo da nijedno dijete, nijedna mlada osoba i nijedna ranjiva osoba ne smije trpjeti zlostavljanje bilo koje vrste. Na svima je nama odgovornost da promičemo dobrobit za svu djecu, mlade i ranjive osobe, te njihovu zaštitu.

[Zaštitni kodeks ponašanja](#) zaklade Raspberry Pi odnosi se i na *online* aktivnosti, kao i na okupljanja uživo. Jedina razlika odnosi se na omjer između odraslih i mladih: **za *online* aktivnosti preporučujemo da su stalno prisutne najmanje dvije odrasle osobe. Barem jedna od tih odraslih osoba mora biti registrirani volonter Code Cluba ili CoderDojoa s provjerenim i ažuriranim podacima.**

Roditelji i ostali volonteri mogu sudjelovati u *online* radionicama, pod uvjetom da ih se stalno nadzire i imaju ograničen pristup osobnim podacima mladih. Ni u kojem slučaju nitko ne smije voditi individualnu radionicu s polaznikom.

Također, trebali biste poduzeti sljedeće korake:

- ✓ Osigurajte da mladi imaju pristanak roditelja za sudjelovanje u *online* radionici.

- ✓ Za vrijeme radionice u kući bi trebao biti prisutan roditelj ili druga odrasla osoba. Ne trebaju biti u istoj sobi, ali trebali bi znati da se radionica održava.
- ✓ Savjetujte roditeljima da djeca za vrijeme *online* radionice sjede u otvorenom dijelu kuće ili u sobi s otvorenim vratima.
- ✓ Pošaljite roditeljima link [sigurnosne stranice](#) zaklade Raspberry Pi kako bi znali koje se mjere poduzimaju u vezi zaštite njihove djece i gdje mogu prijaviti eventualno kršenje istih.
- ✓ Sva komunikacija s mladima trebala bi biti javna, a vi biste trebali izbjegavati upotrebu mrežnih alata koji omogućuju privatnu razmjenu poruka između vas i vaših učenika ili između njih.
- ✓ U redu je koristiti web kamere tijekom nastave, ali upozorite sudionike da ne smiju snimati ili snimati zaslon radionice.
- ✓ Ako vlastite videozapise/fotografije s radionice dijelite s mladima, pobrinite se da je vaš prostor u pozadini prilagođen djeci i da se ne prikazuje ništa neprikladno. Nekoliko puta provjerite dijelite li ispravnu datoteku videozapisa/fotografija i jesu li u njoj vidljivi osobni detalji, uključujući podatke koji mogu ukazati na vašu adresu.
- ✓ Obavijestite roditelje o tome da postoji mogućnost da će vam mladi sudionici slati svoje projekte kao poveznice ili videozapise/fotografije i pobrinite se da mladi imaju dopuštenje roditelja prije nego što bilo kakav sadržaj podijele s vama.
- ✓ Ne dijelite osobne podatke s učenicima putem bilo kojeg komunikacijskog alata.

Pozivamo vas da sudjelujete u jednom od naših redovnih [online poziva](#) o uputama za uspješno provođenje *online* radionica kako biste osigurali sve potrebne alate.

2. Kako izabrati odgovarajući *online* alat

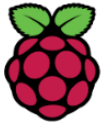
Puno je različitih mrežnih alata koje možete koristiti za održavanje *online* radionica koji se razlikuju u funkcionalnostima, cijeni i upotrebljivosti. Ako su vaši učenici mlađi od 13 godina, tada će gotovo svi alati tražiti prijavu roditelja u njihovo ime ili odobre njihove račune.

Navodimo nekoliko *online* alata koje možete koristiti:

- Alati za online videokonferencije poput sljedećih: [BigBlueButton](#), [Cisco WebEx](#), [Google HangoutsMeet](#), [Jitsi Meet](#), i [Zoom](#). Pogledajte [ovu tablicu za usporedbu njihovih značajki](#).
- Usluge videozapisa poput YouTube Live Streama.
- Rješenja za virtualne učionice kao što su Microsoft Teams, Edmodo i Google Classroom.
- Uredski paketi kao što su Office365 i Google Docs namijenjeni radu u skupini.
- Alati za „probijanje leda“ kao što su Kahoot i Padlet.
- Alati za prezentiranje kao što su Flipgrid i Scratch.

Raspberry Pi zajednica isprobala je razne alate, a kao posebno korisno istaknuli su sljedeće:

- **G Suite for Education**, koji uključuje **Google Meet** i **Google Classroom**, su besplatni su škole i Dojose (uz uporabu e-adrese coderdojo.com).
- **Zoom** je privremeno ukinuo ograničenje od 40 minuta za škole i Dojose (uz uporabu e-adrese coderdojo.com) u sklopu besplatne, osnovne verzije njihovog alata.

- Uz **Microsoft Teams** ili **Google Classroom**, lako možete kombinirati aktivnosti na daljinu s *online* radionicama, jer svaki od ovih alata omogućuje vam slanje materijala i povratnih informacija, primanje pitanja i vođenje nastave uživo.

Kada odaberete *online* alat, razmislite o sljedećem:

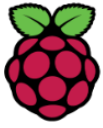
- ✓ **Koriste li vaši polaznici određeni *online* alat za druge aktivnosti?** Bit će im lakše pridružiti se vašoj radionici ako ih ugostite pomoću alata s kojim su upoznati.
- ✓ **Dopušta li alat privatnu komunikaciju između odraslih i mladih ili između mladih?** To predstavlja zaštitni rizik, pa izbjegavajte koristiti alate koji to dopuštaju ili onemogućite ove funkcije za tijekom svoje radionice.
- ✓ **Zahtijeva li alat kreiranje korisničkog računa?** Za većinu alata koji to zahtijevaju, vlasnik računa mora imati najmanje 13 godina. Dakle, ako su mladi u vašoj grupi mlađi od dobne granice određene alatom, njihovi roditelji ili skrbnici moraju kreirati potrebne račune i ostati u blizini tijekom cijele radionice.
- ✓ **Treba li alat instalirati na računala učenika?** To može predstavljati problem učenicima koji nemaju administrativna prava na računalu koje koriste.
- ✓ **Radi li alat na više operativnih sustava i *web* preglednika i je li besplatan?**

3. Sigurnost i zaštita podataka

Vi snosite odgovornost za osobne podatke koje prikupljate, stoga je potrebno pobrinuti se da slijedite načela zaštite podataka koja vrijede u vašoj zemlji. GDPR se primjenjuje u državama Europske unije, a svi pružatelji tehnologija sa sjedištem u bilo kojoj zemlji EU-a moraju se pridržavati GDPR načela. Međutim, za tvrtke sa sjedištem izvan EU-a to nije uvijek slučaj. Stoga, ako živite u EU i želite koristiti mrežni alat koji nudi tvrtka sa sjedištem izvan EU-a (npr. Zoom je alat tvrtke sa sjedištem u SAD-u), tada se morate uvjeriti da ta tvrtka slijedi GDPR načela. To obično možete saznati provjerom politike privatnosti tvrtke. Molimo obratite se relevantnim nadzornim tijelima za zaštitu podataka u vašoj zemlji za dodatne pojedinosti i redovita ažuriranja o rizicima prilikom zaštite osobnih podataka.

Kad odabirete između različitih mrežnih alata, obavezno pročitajte sva pravila o sigurnosti i privatnosti tvrtki koje pružaju alate kako biste saznali kako vam omogućuju rješavanje sljedećih problema:

- ✓ **Ograničenje upotrebe i zadržavanje osobnih podataka:** datoteke treba dijeliti samo prema potrebi i s ograničenim brojem osobnih podataka. Sve osobne podatke koje prikupljate čuvajte što je duže potrebno i izbrišite ih što je prije moguće kako biste umanjili rizik od bilo kakvog kršenja osobnih podataka i postupali u skladu s očekivanjima pojedinaca.
- ✓ **Ograničenje pristupa bilo kojim osobnim podacima:** Ograničite pristup *online* alatu i podacima u njemu tako da budu dostupni samo osobama koje koriste alat.
- ✓ **Ako prikupljate osobne podatke, objasnite svojim sudionicima kako ćete ih koristiti.** O tome morate biti jasni i transparentni.
- ✓ **Je li alat siguran?** Provjerite pravila o privatnosti i kolačićima alata i provjerite jeste li postavili postavke sigurnosti i podataka na odgovarajuću razinu. Pri procjeni sigurnosne razine alata, uzmite u obzir sljedeće:

- Zahtijeva li alat jaku lozinku?
- Možete li stvoriti različite uloge na temelju zahtjeva za pristup?
- Je li komunikacija koja se odvija unutar alata šifrirana?

Upotrijebite sljedeće dodatne sigurnosne funkcije ako su dostupne:

- Stvorite zatvorene/privatne grupe, dopustite online alatu da generira nove ID-ove za svaku radionicu i zaštitite radionice lozinkom. Ne dijelite svoj osobni ID radionice i pozivajte samo ljude koji su dio vašeg kluba.
- Upotrijebite funkciju „zaključavanja sobe“ (engl. *lock room*) nakon što se pridruže svi sudionici ili 5 do 10 minuta nakon što započne radionica. Ovo sprječava da se radionici pridruže nepozvani gosti.
- Upotrijebite značajku „čekaonice“ (engl. *waiting room*) za kontrolu prijema gostiju.

4. Komunikacija s mladima, roditeljima i volonterima

Obavijestite roditelje i volontere da će se vaša radionica održati *online* i u svoju najavu uključite vezu do [zaštitne stranice](#) Raspberry Pi zaklade. Podijelite vezu do vaše radionice *online* zajedno sa svim uputama potrebnima za pridruživanje (to će ovisiti o načinu na koji dizajnirate svoju radionicu). Također podijelite koje aktivnosti planirate za svoje učenike, uključujući veze do bilo kojih online projekata ili PDF datoteka koje bi im mogle zatrebati.

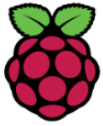
- Vaša komunikacija s članovima kluba izvan vremena nastave uvijek treba biti usmjerena prema roditeljima, a ne prema mladima.
- Ako ne možete izravno kontaktirati roditelje članova kluba, zatražite pomoć od svog mjesta održavanja.
- Pazite da detalje o pristupu online radionici, nikad ne dijelite javno kako bi samo ljudi koje pozivate mogli prisustvovati.
- Pružite priliku roditeljima da procijene hoće li njihovom djetetu trebati dodatna podrška kako bi individualne potrebe za učenjem bile zadovoljene.

5. Dizajnirajte svoju radionicu

Prije nego što najavite radionicu, osmislite strukturu radionice i pripremite svoje materijale. Priprema za prvu radionicu trajat će duže nego za buduće jer će uključivati postavljanje resursa i alata. Preporučeno trajanje radionica je između 60 i 90 minuta.

Razmislite o strukturi vaše radionice:

- ✓ Obavijestite mlade i odrasle koji sudjeluju unaprijed o aktivnostima koje planirate za njih.
- ✓ Podsjetite mlade i odrasle koji sudjeluju na kodeks ponašanja i ponašanje koje se očekuje tijekom online radionice, poput zabrane slanja privatnih poruka ili snimanja zaslona.
- ✓ Na početku svake radionice provjerite jesu li mladi upoznati s alatom koji ste odabrali za vođenje radionice i znaju li ga koristiti.

- ✓ Za početak radionice planirajte aktivnosti za probijanje leda. Te aktivnosti mogu biti jednostavne poput traženja od učenika da pozdrave i kažu drugima što planiraju napraviti.
- ✓ Odlučite želite li sudionike radionica podijeliti u zasebne grupe, primjerice prema dobi, programskom jeziku ili potrebnoj razini podrške. Neki alati za *online* videokonferencije imaju funkciju stvaranja zasebnih soba, a možete i stvoriti više video radionica za različite grupe. Unaprijed podijelite sve potrebne linkove s roditeljima. Zapamtite da vas potičemo da imate najmanje dvoje odraslih klupskih voditelja u svakom virtualnom okruženju, uključujući i zasebne sobe.
- ✓ Pobrinite se da na kraju radionice ostane vremena za prezentaciju kako bi svi učenici mogli pokazati svoje projekte.

Sastavili smo [detaljnije smjernice](#) o planiranju online radionica, uključujući predložak rasporeda radionica koji se može preuzeti.